

OBS Noordewier

Schooljaarplan 2019-2020

Inleiding	blz 2
Doel	blz 3
Implementatie	blz 4
Evaluatie	blz 7
En verder	blz 8

Inleiding

In het schooljaar 2019-2020 willen we de resultaten op rekenen verbeteren. Deze resultaten zijn nu sterk wisselend. Met name de resultaten in de groepen 3 t/m 6 vallen op; matige tot net voldoende scores. Bij de uitstroom zien we dat de leerlingen allemaal niveau 1F behalen, maar het aantal leerlingen dat niveau 2F haalt is wisselend, alhoewel er wel groei vanaf 2017 zichtbaar is.

Ter illustratie: de referentieniveaus, 1F is VMBO, 2F (1S) is Havo/VWO, afgezet tegen het landelijke gemiddelde:

1F	2017	2018	2019
Rekenen	100% (landelijk = 93%)	100% (landelijk = 93%)	100% (landelijk = 93%)

2F (1S)	2017	2018	2019
Rekenen	33% (landelijk = 45%)	45% (landelijk = 45%)	65% (landelijk = 45%)

Gezien onze leerlingenpopulatie is er een extra inspanning nodig om de leerlingen geen achterstand te laten oplopen. Vandaar onze stevige inzet op de basisvaardigheden taal, lezen, rekenen en op leerstrategieën- we willen de leerlingen handvatten geven om het zelf te doen¹. De motivatie van de leerlingen: we hebben zowel de leerlingen van groep 5 t/m 8 alsook de ouders geïnterviewd. De uitkomsten: 90% van de leerlingen vindt het leuk om nieuwe dingen te leren en ook vinden de meeste kinderen dat ze hun werk goed maken. De leerlingen vinden over het algemeen de rekenlessen leuk. We hebben de leerlingen niet bevraagd op herhalen, oefenen, mogelijk een oorzaak van de wisselende rekenresultaten: het te weinig automatiseren, memoriseren, herhalen en oefenen.

De school ziet het didactisch handelen, gekoppeld aan de vakinhoud, als het hart van de schoolontwikkeling en ontwikkelt zich hierin. De voorwaarden om zich hierin te ontwikkelen, zijn aanwezig. De didactiek richt zich momenteel nog meer op groepsniveau, waarbij de differentiatie zich voornamelijk richt op leerlingen die duidelijk meer kunnen en de leerlingen die moeite met de stof hebben. Voor de laatste groep vinden we het nog moeilijk te ontdekken waarom een leerling uitvalt en daarmee dus ook het juiste vervolg te bepalen. Voor de 'middengroep' zouden we meer kunnen betekenen.

De condities om te werken aan schoolontwikkeling zijn op Noordewier in orde. Er heerst een lerende cultuur en een motivatie tot ontwikkelen. Ieder pakt zijn/ haar rol op en staat open voor feedback. Men ervaart de samenwerking als goed. Uit het tevredenheidsonderzoek wordt aangegeven dat de sfeer, de sociale veiligheid, de schoolcultuur, het overleg, het werkklimaat en het onderwijskundig leiderschap als goed worden ervaren; belangrijke condities om samen aan kwaliteitsverbeteringen te werken.

---

¹ Bron Schoolplan Noordewier, 2019-2023. Tevens in het schoolplan een uitgebreide toelichting.

Het doel

De doelen van de schoolontwikkeling op gebied van rekenen zijn:

1. De schoolontwikkeling wordt uiteraard gerealiseerd door het ondernemen van professionele leeractiviteiten. De inzet is om hier deze leeractiviteiten steeds gemakkelijker in te zetten en de kwaliteit van deze activiteiten te verhogen.
2. De kennis van de leraren van de vakinhoud van rekenen is vergroot.
3. De kennis van de leraren van de didactiek van rekenen is vergroot.
4. Het aanbod rekenen is toegespitst op de leerlingenpopulatie.
5. De didactische vaardigheden zijn vergroot en toegespitst op de leerlingenpopulatie.
6. De leraren zijn in staat om de relatie tussen vakinhoud, aanbod en didactiek te leggen en dit stuurt het handelen in de klas.
7. De resultaten zijn voldoende/goed.

Ad punt 5; de didactische vaardigheden: hiervoor gebruiken we de L&E-kijkwijzer. We streven er naar dat 100% van de leerkrachten de didactische complexiteit 1 en 2 beheersen en 80% van de leerkrachten de didactische complexiteit 3 bij dit vakgebied.

3

Ad punt 7:

De score op leerlingenniveau was in juni 2019 als volgt:

I	19%.	Streven juni 2020: 20%.
II	22%.	Streven juni 2020: 25%.
III	21%.	Streven juni 2020: 30%.
IV	28%.	Streven juni 2020:20%.
V	5%.	Streven juni 2020: 5%.

De implementatie

Uitgangspunt van de implementatie zijn:

1. De korte zorgcyclus. De korte zorgcyclus is het denkproces behorend bij het dagelijkse onderzoek dat de leerkracht verricht op leerling- en/of groepsniveau. De leerkracht noteert waar een leerling of groep in opvalt of uitvalt en stelt op grond van vaardigheden, vakdidactiek en leerstijl een hypothese op waarom de leerling uitvalt. De leerkracht gebruikt hiervoor de methode-onafhankelijke toetsen, de methode-gebonden toetsen, de observaties en gesprekken. De leerkracht beschrijft hier ook de reflectie/onderbouwing met betrekking tot haar eigen handelen en de evaluatie naar aanleiding van de gepleegde interventies.
2. Professionele leeractiviteiten; samen activiteiten doen.

Werkwijze

Ad 1

- a. Donderdag 12 december: een leerkracht brengt een leerling in die uitvalt tijdens het dagelijkse werk op een rekenonderdeel, vertelt welk onderzoek hij/zij verricht heeft, welke analyse en diagnose is gesteld. Vervolgens welke interventies zijn gepleegd en wat het resultaat was/is. De groep stelt vragen, vraagt door. Daarna in tweetallen bespreken; welke tops en tips heb je?
- b. Donderdag 28 januari; een leerkracht brengt een leerling in die uitvalt op een methode-gebonden-toets, vertelt welk onderzoek hij/zij verricht heeft, welke analyse en diagnose is gesteld. Vervolgens welke interventies zijn gepleegd en wat het resultaat was/is. De groep stelt vragen, vraagt door. Daarna in tweetallen bespreken; welke tops en tips heb je?
- c. Maandag 2 maart; een leerkracht brengt een leerling in die uitvalt op een Citotoets, vertelt welk onderzoek hij/zij verricht heeft, welke analyse en diagnose is gesteld. Vervolgens welke interventies zijn gepleegd en wat het resultaat was/is. De groep stelt vragen, vraagt door. Daarna in tweetallen bespreken; welke tops en tips heb je? De volgende indicatoren zijn van toepassing:

6.3 analyseert waarom leerlingen uitvallen en opvallen en reflecteert op eigen handelen.

6.5 plant en registreert interventies naar aanleiding van analyse en interventie.

Ad 2

Film van een rekenles maken en tijdens de teamvergadering bekijken, bespreken. Anne Gre is de gespreksleider. We volgen het schema van de teamvergaderingen en reserveren voor dit onderdeel de volgende data: woensdag 30 oktober, donderdag 28 november, woensdag 1 april, donderdag 28 mei. Voorafgaand aan de vergadering maakt 1 leerkracht een filmpje van een deel van de rekenles (instructie aan een groepje of groep) en zet dit op Sharepoint. Kies uit welk deel een ieder moet bekijken, probeer het te beperken tot een minuut of tien of sla een deel over. Op een daarvoor aangewezen vergadering bekijken we gezamenlijk de filmbeelden en 'scoor' je hetgeen je gezien hebt op de observatielijst (allen, dus ook de filminbrenger). Dit moet je vrij precies doen. Als je iets niet ziet, scoor je niets of een – als je denkt dat het in het getoonde stukje wel aan de orde had moeten komen. Ook is het handig om met steekwoorden te verduidelijken waarom je iets + of – vindt, dit is handig voor het gesprek dat volgt. Het is belangrijk om objectief en eerlijk te zijn en dus ook echt de – aan te strepen als je iets nog niet 100% hebt gezien. Wees je er bewust van dat je professionele collegiale feedback geeft en krijgt en dat dat dus niets te maken heeft met de persoonlijke relatie die je met iemand hebt.

Na het bekijken van het filmpje, doe je eerst een ronde succesreflectie. De inbrenger benoemt wat hij/zij goed vond gaan; wat haar/hem positief opviel; waar hij/zij blij van werd. De ander kan doorvragen om erachter te komen wat de inbrenger nu precies doet om het positieve te bewerkstelligen. Dit kun je namelijk meenemen en gebruiken in andere situaties. Daarna bekijkt de inbrenger haar/zijn observatielijst en geeft aan welke punten ze nog verder zou willen ontwikkelen en waarom. De andere teamleden kijken of zij hetzelfde hebben gezien en proberen door samen in gesprek te gaan en te analyseren te bekijken of ze gezamenlijk tot één of meerdere waardevolle tips komen waarmee de inbrenger aan de slag kan. We richten ons (vooral) op:

4.6 betreft alle leerlingen bij de les, stimuleert en geeft gelegenheid voor actieve betrokkenheid

4.8 geeft feedback aan leerlingen

5.3 laat leerlingen reflecteren op oplossingsstrategieën en hun eigen aanpakgedrag

5.4 stimuleert reflectie door middel van interactieve instructie- en werkvormen

5.5 stimuleert het hanteren van controleactiviteiten

Tijdsinvestering per vergadering ongeveer 45 minuten:

- Bekijken filmbeelden en scoren: 15 minuten
- Succesreflectie inbrenger: 15 minuten
- Ontwikkelpunt(en) en analyse: 15 minuten

	September - januari	Februari- juli
Aanbod (<u>wat</u> gaan we als kennis met elkaar ophalen)	Kennis nemen van het rekenmuurtje (Linda Lathenstein). Het rekenmuurtje gebruiken als diagnostisch onderzoek op leerling-, groeps- en schoolniveau.	Hoe verhoudt dit zich tot de inhoud van de methode. Wat zijn de ervaringen in de klas? Is er voldoende oefenstof, is de opbouw logisch. Past het aanbod bij onze leerlingenpopulatie; wat hebben zij nodig?
	Scholing 'analyseren en de juiste interventies kiezen en uitvoeren' (Anja Meijer).	
Didactiek (<u>hoe</u> ziet dat er in de praktijk uit in leerkrachtengedrag)	3 ^e complexiteit: 4.6 betreft alle leerlingen bij de les, stimuleert en geeft gelegenheid voor actieve betrokkenheid 4.8 geeft feedback aan leerlingen 5.3 laat leerlingen reflecteren op oplossingsstrategieën en hun eigen aanpakgedrag 5.4 stimuleert reflectie door middel van interactieve instructie- en werkvormen 5.5 stimuleert het hanteren van controleactiviteiten	3 ^e complexiteit: 4.6 betreft alle leerlingen bij de les, stimuleert en geeft gelegenheid voor actieve betrokkenheid 4.8 geeft feedback aan leerlingen 5.3 laat leerlingen reflecteren op oplossingsstrategieën en hun eigen aanpakgedrag 5.4 stimuleert reflectie door middel van interactieve instructie- en werkvormen 5.5 stimuleert het hanteren van controleactiviteiten
Differentiatie (<u>wie</u>) (werken volgens de Zorgwijzer)	Wat valt op in de les? Hoe gaat dit? Lukt dit? Bij welke leerlingen wel, welke niet? Waar ligt dat aan?	<ol style="list-style-type: none"> Als stap 1 (wat valt op in de les), maar nu icm methode gebonden toets Gegevens van stap 1 en 2 gebruiken in een vooruitblik naar de volgende lessen/toets.
	3 ^e complexiteit: 6.3 analyseert waarom leerlingen uitvallen en opvallen en reflecteert op eigen handelen. 6.5 plant en registreert interventies naar aanleiding van analyse en interventie.	3 ^e complexiteit: 6.3 analyseert waarom leerlingen uitvallen en opvallen en reflecteert op eigen handelen. 6.5 plant en registreert interventies naar aanleiding van analyse en interventie.

Evaluatie

We evalueren op de door ons gestelde doelen, maar tevens op het proces, met name de voortgang, de focus en de professionele leeractiviteiten.

We zijn tevreden als:

1. Er professionele leeractiviteiten zijn ondernomen.

Er zijn minimaal 4 opnames van rekenlessen gemaakt en besproken. Drie keer zijn er resultaten van leerlingen ingebracht en besproken. Alle leerkrachten hebben een onderdeel voor hun rekening genomen.

2. De kennis van de leraren van de vakinhoud van rekenen is vergroot.

Dit meten we door middel van een vragenlijst, geen examen, maar voorbeelden van hetgeen dit jaar is verworven.

2. De kennis van de leraren van de didactiek van rekenen is vergroot.

Dit meten we door middel van een vragenlijst, geen examen, maar voorbeelden van hetgeen dit jaar is verworven.

3. Het aanbod rekenen is toegespitst op de leerlingenpopulatie.

We toetsen ons aanbod aan hetgeen de leerlingen nodig hebben.

4. De didactische vaardigheden zijn vergroot en toegespitst op de leerlingenpopulatie.

100% van de leerkrachten beheerst de didactische complexiteit 1 en 2 en 80% van de leerkrachten beheerst de didactische complexiteit 3.

5. De leraren in staat zijn om de relatie tussen vakinhoud, aanbod en didactiek te leggen en dit het handelen in de klas stuurt.

100% van de leerkrachten beheerst de didactische complexiteit 1 en 2 en 80% van de leerkrachten beheerst de didactische complexiteit 3.

6. De resultaten zijn voldoende/goed.

I ..... 20%.   II ..... 25%.   III ..... 30%.

IV .....20%.   V ..... 5%.

Ook in het schooljaar 19-20:

Doel: beschrijven leerlijn Techniek en wetenschap

Acties: verdiepen in de doelen en de tussendoelen, de doorgaande lijn. De notitie schrijven, delen en implementeren.

Doel: een doorgaande lijn peuters-kleuters realiseren.

Acties: samen met de Ichthus en Kids2B vormgeven.

Doel: een goed pedagogisch klimaat en de sociale veiligheid in de Marciaborg realiseren.

Acties: gesprek met de Ichthus en Kids2B. Vervolgens implementeren. Begeleiding door externe deskundige.

Doel: inrichten rijke leeromgeving.

Acties: definiëren indicatoren rijke leeromgeving (let op doorgaande lijn, differentiatie). Bezoeken collega-school (De Getijden). Inrichtingsplan maken en uitvoeren. Werkwijze aanpassen.